

TME VE KRANIOMANDİBULAR DİSFONKSİYON

Yazarlar

Dr. Mehmet ÜNAL

Doç. Dr. Neda HASANOĞLU ERBAŞAR

Hipokrat
Yayıncılık

© 2024 TME-Kraniomandibular Disfonksiyon

ISBN: 978-625-6429-81-9

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Yazarlar

Dr. Mehmet ÜNAL

Doç. Dr. Neda HASANOĞLU ERBAŞAR

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Ankara Özgür Matbaacılık Basım Yayın Dađ. San. Tic. A.Ş.

1250 Cadde No: 25 Ostim OSB Yenimahalle / Ankara

Hipokrat
Yayıncılık

Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Tel: (0312) 433 03 05 - 15 ANKARA
www.hipokratkitabevi.com

Önsöz

Kraniomandibular disfonksiyon, çoğunlukla çiğneme kasları ve temporomandibular eklemin ağrılı bozuklukları için kullanılan bir şemsiye terimdir.

Kraniomandibular disfonksiyon vücutta kas iskelet sistemini, fasyayı, sinir sistemini, visseral sistemi ve postürü direk ve indirek mekanizmalar ile etkileyerek kronik problemlere neden olur.

Kronik rahatsızlıklar ile uğraşan hekimler, diş hekimleri, fizyoterapistler ve osteopatların temporomandibular eklemin biyomekaniğini ve kraniomandibular disfonksiyonu bilmeleri onlara hasta tedavilerinde daha geniş bir bakış açısı sağlar.

Bu kitap, kraniomandibular disfonksiyonun teorik arka planını ve sistemin spesifik tedavisi için gerekli uygulamaların pratiğini sunmaktadır.

İçindekiler

v

Bölüm 1

Temporomandibular Eklem Anatomisi, Biyomekaniği ve Klinikte Sık Karşılaşılan Temporomandibular Bozukluklar 1

Neda Hasanoğlu Erbaşar

Temporomandibular Eklem Anatomisi	1
Temporomandibular Eklem Kemik Komponentleri	1
Temporomandibular Eklem Yumuşak Doku Komponentleri	2
Temporomandibular Eklem Biyomekaniği	5
Klinikte Sık Karşılaşılan Temporomandibular Bozukluklar	8
Temporomandibular Bozuklukların Sınıflandırılması	9
Çiğneme Kası Rahatsızlıkları	11
Eklem Düzensizlikleri	13

Bölüm 2

Kranial-Visseral Sistem 23

Mehmet Ünal

Pterygo-Temporo-Mandibular Aponevroz	26
Trigeminal Ganglion Tekniği	37
Oftalmik Sinir Tedavisi	37
Infraorbital Sinir ve Maksiller Sinirin Dalları İçin Tedavi	38
Mandibular Sinir (V3) ve Dalları İçin Tedavi	38
Ganglion Pterygopalatinum Tedavisi	41
Otik Gangliyon Tekniği	43
Nörolojik Olmayan Göz Sorunları	46
Kulak Bozuklukları	47
Burun veya Paranasal Sinüs Bozuklukları	47
Ağız Boşluğunu Etkileyen Bozukluklar	47
Ağız Problemleri	48
Bağışıklık/Otoimmün Bozukluklar	48
Yüz Ağrısının Bir Nedeni Olarak Neoplazi	48
Temporomandibular Eklem	53

Bölüm 3**Trigeminal Sistem .....57****Neda Hasanoğlu Erbaşar**

Trigeminal Sinirin Periferik Anatomisi 57

Trigeminal Sinirin Santral Anatomisi 72

Bölüm 4**Üst Servikal Kompleks .....77****Mehmet Ünal**

Üst Servikal Omurga Anatomisi 77

Üst servikal Omurga ve Bağlantılar 84

Üst Servikal Omurga Disfonksiyonları ve Değerlendirme 91

Manipülasyon Teknikleri 98

Bölüm 5**Kraniomandibular Disfonksiyon.....103****Mehmet Ünal • Neda Hasanoğlu Erbaşar**

Korbiditeler ve Diğer Vücut Sistemleriyle İlişki 103

Klinik 104

İskelet, Disk ve Oklüzal Dentojenik Faktörler 108

Tedavi 137

Tedavi 139

Kraniomandibular Bağlantı Zincirini Kırma 158

Kraniomandibular Sistem 161

Bölüm 6**Fasya ve Bağlantılar .....163****Mehmet Ünal**

Embriyoloji 163

Anatomi ve Bağlantı 163

Bölüm 7**Odak Olarak Dişler.....187****Mehmet Ünal • Neda Hasanoglu Erbaşar**

Zor Teşhis	187
Çenedeki Kök Kalıntıları	190
Bazı Önemli Diş Odakları ve Bağlantılar.....	193

Bölüm 8**TME-Psikosomatizasyon-Bruksizm.....209****Mehmet Ünal**

Somatizasyon-Postur-Enerjetik-Bozucu Alan Değerlendirme ve Tedavi	214
---	-----

Kaynaklar.....217

